

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

ETAPA LOCALĂ – 10 FEBRUARIE 2024

Clasa a VII-a

Problema 1.

- a) Arătați că $\sqrt{n + \sqrt{n^2 - 1}} = \sqrt{\frac{n+1}{2}} + \sqrt{\frac{n-1}{2}}$, pentru orice n număr natural nenul.
- b) Demonstrați că : $\frac{1}{\sqrt{2+\sqrt{3}}} + \frac{1}{\sqrt{4+\sqrt{15}}} + \frac{1}{\sqrt{6+\sqrt{35}}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2n+\sqrt{4n^2-1}}} > \sqrt{n} - 1$

Soluție:

a) $\sqrt{n + \sqrt{n^2 - 1}} \Rightarrow \sqrt{n + \sqrt{n^2 - 1}} = \sqrt{\frac{n+1}{2}} + \sqrt{\frac{n-1}{2}} \dots\dots\dots 4p$
 $A = n, B = n^2 - 1 \Rightarrow C^2 = 1, C = 1$

b) $\sqrt{2n + \sqrt{4n^2 - 1}} \xrightarrow{a)} \sqrt{\frac{2n+1}{2}} + \sqrt{\frac{2n-1}{2}} \dots\dots\dots 1p$

$$\begin{aligned} \frac{1}{\sqrt{2+\sqrt{3}}} + \frac{1}{\sqrt{4+\sqrt{15}}} + \frac{1}{\sqrt{6+\sqrt{35}}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2n+\sqrt{4n^2-1}}} &= \sqrt{2} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{3}+\sqrt{1}} + \frac{1}{\sqrt{5}+\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{2n+1}+\sqrt{2n-1}} \right) = \\ &= \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot (\sqrt{3}-1 + \sqrt{5}-\sqrt{3} + \sqrt{7}-\sqrt{5} + \dots + \sqrt{2n+1}-\sqrt{2n-1}) \dots\dots\dots 1p \\ &= \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot (-1 + \sqrt{2n+1}) = \\ &= \sqrt{\frac{2n+1}{2}} - \frac{\sqrt{2}}{2} > \sqrt{n} - 1 \dots\dots\dots 1p \end{aligned}$$

Problema 2.

- a) Fie a și b - două numere naturale nenule. Arătați că $\sqrt{a} + \sqrt{b}$ este rațional dacă și numai dacă a și b sunt pătrate perfecte.
- b) Fie a, b și c numere naturale nenule. Arătați că, dacă numerele $\sqrt{a^2 + b + c + 1}, \sqrt{b^2 + c + a + 1}$ și $\sqrt{c^2 + a + b + 1}$ sunt raționale atunci $a = b = c$.

Soluție:

a)

\Leftarrow

$$a, b \in \mathbb{N}^* - \text{pătrate perfecte} \Rightarrow \exists k, l \in \mathbb{N}^* a = k^2, b = l^2 \Rightarrow \sqrt{a} + \sqrt{b} = k + l \in \mathbb{Q} \dots\dots\dots 1p$$

\Rightarrow

$$a, b \in \mathbb{N}^*, \sqrt{a} + \sqrt{b} = x \in \mathbb{Q}^* \Rightarrow \sqrt{b} = x - \sqrt{a} \dots\dots\dots 1p$$

$$\Rightarrow b = x^2 + a - 2x\sqrt{a} \Rightarrow \sqrt{a} = \frac{x^2 - a - b}{2x} \in \mathbb{Q} \Rightarrow a - \text{pătrat perfect.} \dots\dots\dots 1p$$

b) Presupunem ca expresiile de sub radical sunt pătrate perfecte. Evident, $a^2 + b + c > a^2$. Dacă $a^2 + b + c + 1$ este pătrat perfect, valoarea acestui pătrat este cel puțin $(a+1)^2$. $\dots\dots\dots 1p$

Deci,

$$a^2 + b + c + 1 \geq (a+1)^2 \Rightarrow b + c \geq 2a, b^2 + a + c + 1 \geq (b+1)^2 \Rightarrow a + c \geq 2b, \dots\dots\dots 1p$$

$$c^2 + b + a + 1 \geq (c+1)^2 \Rightarrow b + a \geq 2c$$

$$\Rightarrow a + b + 2c \geq 2(a+b) \Rightarrow a + b \leq 2c, a + b \geq 2c \Rightarrow a + b = 2c \dots\dots\dots 1p$$

$$\text{Analog } b + c = 2a, a + c = 2b$$

$$\Rightarrow a = b = c \dots\dots\dots 1p$$

Problema 3. Fie $ABCD$ un trapez isoscel ($AB \parallel CD$) cu diagonalele perpendiculare. Notăm $AC \cap BD = \{O\}$, iar punctele E și F mijloacele laturilor neparalele. Știind că $EF = 7\sqrt{2} \text{ cm}$, iar perimetrul trapezului este de $2 \cdot (10 + 7\sqrt{2}) \text{ cm}$, aflați:

- Perimetrul triunghiului OEF .
- Înălțimea trapezului și laturile neparalele.

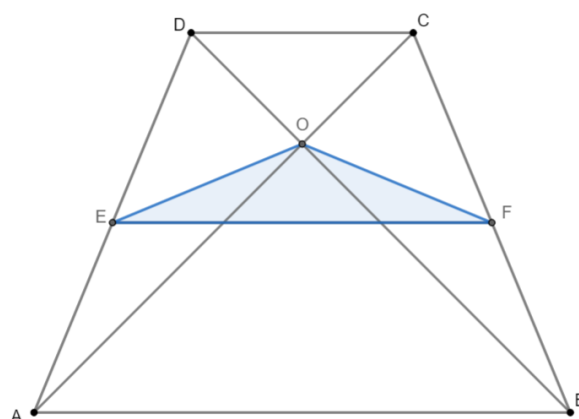
Aria trapezului.

Soluție:

$$a) \quad OE = \frac{AD}{2}, OF = \frac{BC}{2} \dots\dots\dots 1p$$

$$EF = \frac{AB + CD}{2} \Rightarrow \dots\dots\dots 1p$$

$$P_{\triangle OEF} = (10 + 7\sqrt{2}) \text{ cm} \dots\dots\dots 1p$$

$$b) \quad EF = 7\sqrt{2} \text{ cm} \xrightarrow{a)} OE + OF = 10 \text{ cm} \Rightarrow AD = BC = 10 \text{ cm} \dots\dots\dots 1p$$

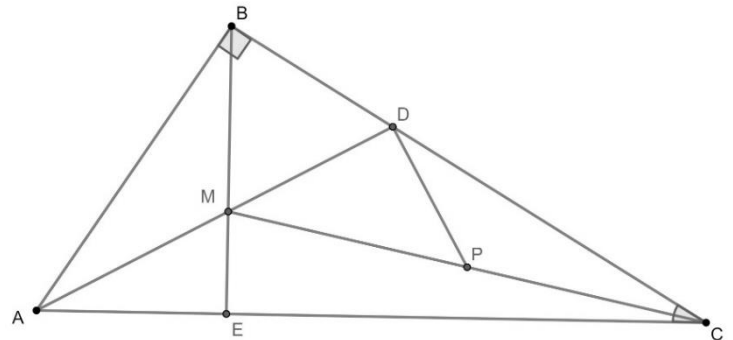
Construim $OM \perp CD, ON \perp AB, M \in AB, N \in CD$

$$MN = OM + ON = \frac{AB}{2} + \frac{CD}{2} = 7\sqrt{2} \text{ cm} \quad \dots\dots\dots 1\text{p}$$

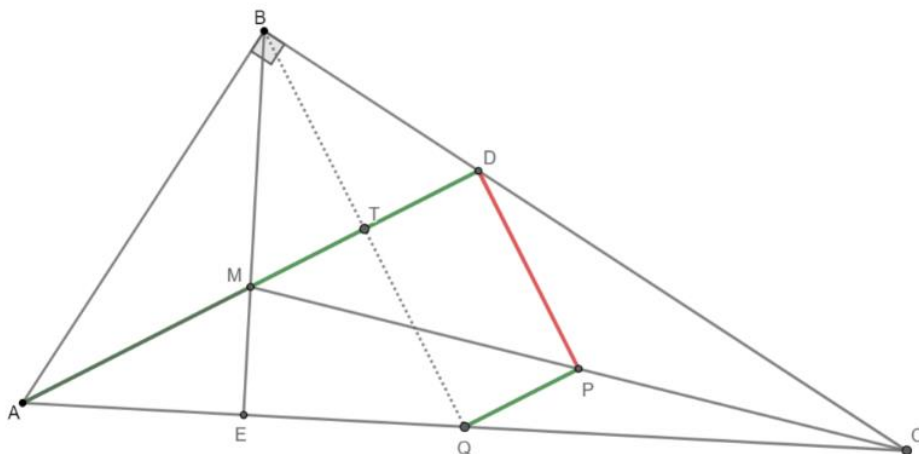
c) $A_{ABCD} = \frac{(AB + CD) \cdot MN}{2} = 98 \text{ cm}^2 \quad \dots\dots\dots 2\text{p}$

Problema 4.

Fie $\triangle ABC$ cu $\angle B = 90^\circ$ și $\angle C = 30^\circ$.
 Notăm cu M intersecția dintre bisectoarea $AD, D \in BC$ și înălțimea $BE, E \in AC$.
 Știind că P este mijlocul lui CM , arătați
 că $4 \cdot DP = AC$.

Soluție:

Fie $DQ \perp AC$. Cum $\triangle ADC$ -isoscel $\Rightarrow Q$ – mijloc $AC \Rightarrow PQ$ – linie mijlocie în $\triangle MCA$
 $\Rightarrow PQ \parallel AM, PQ = \frac{AM}{2}$. Fie $BQ \cap AD = \{T\} \Rightarrow T$ – mijlocul segmentului BQ . $\dots\dots\dots 1\text{p}$

$\triangle MBD$ – echilateral $\Rightarrow TD = \frac{1}{2} MD = \frac{1}{2} AM = PQ$. $\dots\dots\dots 2\text{p}$

Cum $TD \parallel PQ, \angle DTQ = 90^\circ \Rightarrow TQPD$ -dreptunghi. $\dots\dots\dots 2\text{p}$

$\Rightarrow DP = TQ = \frac{1}{2} AQ = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} AC = \frac{1}{4} AC$. $4 \cdot DP = AC \quad \dots\dots\dots 2\text{p}$